

WYBRANE ASPEKTY WPŁYWU CZŁONKOSTWA
PAŃSTW EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ
NA STOSUNKI
ZE WSCHODNIMI PAŃSTWAMI OŚCIENNYMI

WYBRANE ASPEKTY WPŁYWU CZŁONKOSTWA
PAŃSTW EUROPY ŚRODKOWO-WSCHODNIEJ
NA STOSUNKI
ZE WSCHODNIMI PAŃSTWAMI OŚCIENNYMI

Redakcja

Mieczysława Zdanowicz
Anna Doliwa-Klepcka

Temida2

Białystok 2009

Rada programowa Wydawnictwa Temida 2:

Leonard Etel, Marian Grzybowski, Adam Jamróz, Dariusz Kijowski, Cezary Kosikowski, Adam Lityński, Emil Pływaczewski, Stanisław Prutis, Eugeniusz Ruśkowski, Walerian Sanetra, Halina Świączkowska, Bogdan Wierzbicki

Redaktor naukowy wydawnictwa: Halina Świączkowska

Redaktorzy naukowi:

Mieczysława Zdanowicz i Anna Doliwa–Klepacka

Recenzent: *Barbara Mikołajczyk*

Opracowanie graficzne i typograficzne: *Jerzy Banasiuk*

Projekt okładki: *Jerzy Banasiuk*

Redakcja techniczna: *Jerzy Banasiuk*

Korekta w języku polskim: *Bogumiła Mancewicz*

ISBN 978–83–89620–76–7

Wydawca: **Temida 2**

Przy współpracy i wsparciu finansowym Wydziału Prawa
Uniwersytetu w Białymstoku

© Copyright by Temida 2, Białystok 2009

Żadna część tej pracy nie może być powielana i rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie i w jakikolwiek sposób (elektroniczny, mechaniczny), włącznie z fotokopiowaniem – bez pisemnej zgody wydawcy.

Spis treści

Przedmowa.....	7

CZĘŚĆ I

WPLYW CZŁONKOSTWA NOWYCH PAŃSTW UE NA RUCH OSOBOWY I TOWAROWY ZE WSCHODNIMI PAŃSTWAMI OŚCIENNYMI

Mark L. Entin:

Свобода взаимных поездок в отношениях между Россией и Европейским Союзом.....	11

Wiesław Czyżowicz:

Polityka i prawo celne UE a obrót towarowy z sąsiadami ze Wschodu (na przykładzie polsko-rosyjskiego handlu towarowego).....	33

Mieczysława Zdanowicz, Anna Doliwa–Klepacka:

The evolution of the visa policy of the European Union: selected issues	60

Janusz Szymański:

Dwustronne umowy o małym ruchu granicznym państw członkowskich z krajami sąsiedzkimi elementem liberalizacji polityki wizowej UE	76

Agnieszka Piekutowska:

The influence of Poland's membership in the European Union on the labour immigration from Russia, Belarus and Ukraine	92

CZĘŚĆ II

WPLYW CZŁONKOSTWA NOWYCH PAŃSTW UE NA POLITYCZNE RELACJE ZE WSCHODNIMI PAŃSTWAMI OŚCIENNYMI

Ryszard Zięba:

Członkostwo Polski w Unii Europejskiej a stosunki polsko–rosyjskie.....	113

<i>Tomasz Dubowski:</i> Possibilities of the new Member States' impact on the Eastern policy of the European Union – institutional considerations	130
<i>Maciej Perkowski:</i> The European Union's Eastern Partnership. Selected issues and thoughts.....	153

CZEŚĆ III
INNE PROBLEMY WSPÓLPRACY

<i>N. Rozehnalová, Jiří Valdhans:</i> Europejski obszar sądowy i jego wpływ na państwa trzecie ze szczególnym uwzględnieniem wschodnich sąsiadów.....	165
<i>Filip Křepelka:</i> Approximation to European Union law in candidate and neighbor countries in Eastern Europe – experience of new member state	181
<i>Олга Парамузова:</i> Актуальные международно-правовые проблемы универсальной и региональной безопасности в контексте расширения Европейского Союза.....	191
<i>Iwona Wrońska:</i> The right to diplomatic and consular protection – development prospects.....	198
<i>Rafał Kuligowski:</i> Wpływ członkostwa państw Europy Środkowo–Wschodniej w Unii Europejskiej na współpracę młodzieży z państw Europy Wschodniej i Kaukazu	211

PRZEDMOWA

Przystąpienie do Unii Europejskiej było jednym z priorytetów polskiej polityki zagranicznej po transformacji ustrojowej. Proces ten nie był łatwy, dlatego też data 1 maja 2004 r. zapadła w pamięci wielu jako ukoronowanie starań kilku ekip rządzących, popartych akceptacją społeczeństwa, wyrażoną w referendum akcesyjnym.

Z punktu widzenia Polski akcesja do Unii Europejskiej wiązała się z wieloma pozytywnymi zmianami na różnorodnych płaszczyznach – począwszy od ułatwień w swobodnym przepływie osób i towarów, po dotacje w zakresie infrastrukturalnym. Oczywiście przystąpienie do Unii wiązało się nie tylko z samymi korzyściami, jednak niezależnie od przyjętego kryterium bilans pierwszych pięciu lat członkostwa jest niewątpliwie pozytywny.

Trzeba jednak pamiętać, że rozszerzenie Unii Europejskiej o państwa Europy Środkowo–Wschodniej nie pozostało bez wpływu na relacje ze wschodnimi państwami ościennymi. Skutki te, często daleko idące, dotyczą wielu płaszczyzn współpracy, nie pozostając bez wpływu na bezpośrednie relacje dwustronne.

Niniejsza publikacja powstała z wykorzystaniem tekstów niektórych wystąpień w ramach konferencji międzynarodowej „Wpływ członkostwa nowych państw UE na relacje ze wschodnimi państwami ościennymi”. Konferencja ta, zorganizowana przez Ośrodek Polityki Zagranicznej oraz Zakład Prawa Europejskiego 18–19 maja 2009 r. (w piątą rocznicę przystąpienia Polski do Unii Europejskiej), była przedsięwzięciem inauguracyjnym nowy cykl corocznych seminariów naukowych – Dni Prawa Państw Europy Środkowo–Wschodniej na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku

Dziękujemy Autorom i wszystkim, którzy przyczynili się do powstania niniejszej publikacji. Problematyka, objęta jej zakresem przedstawiona została wielowymiarowo, dlatego też mamy nadzieję, że zyska zainteresowanie czytelników.